

FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

SMALL CLAIMS TRIBUNAL

GUDIKATUR: DR ANTHONY ELLUL, LL.D.

SEDUTA TA' NHAR IL- GIMGHA, 19 TA' OTTUBRU, 2001

Numru: 13

Avviz Nru: 483/01 AE

KD Commercials Ltd

Vs

Tony Buttigieg

It-Tribunal,

Ra l-avviz tat-talba li permezz tieghu s-socjeta attrici talbet li l-konvenut jigi kkundannt ihallasha s-somma ta' mitejn u hamsin lira Maltija (Lm250), bilanc ta' prezz ghall-bejgh u konsenja ta' magna.

Ra r-risposta li giet prezentata mill-konvenut u li permezz tagħha ddikjara li l-hlas m'huwiex dovut peress li l-magna mibjugha kellha difetti kbar tant illi huma nefqu flejjes kbar.

Semgha l-provi u t-trattazzjoni ta' l-avukati difensuri.

Ra l-atti tal-kawza.

Ikkunsidra:

1. Din il-kawza titratta talba ghall-hlas ta' bilanc ta' prezz dovut ghall-bejgh u konsenja ta' magna Leyland. Skond skrittura li giet iffirmata mill-partijiet fl-24 ta' Novembru 2000 inghad:

"To Tony Buttigieg, one second-hand Leyland 420 Engine pluz ZF gearbox for the sum of nine hundred and fifty Malta Liri and Leyland gearbox. Paid on collection the sum of seven hundred Malta Liri which leaves balance of two hundred and fifty Malta Liri. Engine plus gearbox is to be all in good running order and free from major faults. Balance of Lm250 is to be paid by 29.11.2000".

2. Irrizulta mill-provi li meta l-konvenut mar għand is-socjeta attrici, huwa kien akkumpanjat mill-mekkanik Lawrence Mamo li kien inkarigat minnu sabiex jaqhtih parir u jqieghdlu l-magna fuq ix-xarabank. Dan ix-xhud ikkonferma li: *"kemm fil-presenza tieghi kif ukoll fil-presenza tal-konvenut, Anthony Borg kien startja l-magna in kwistjoni u deher li kollox sew kien. Jien nghid li bil-mod li*

kienet qieghda tahdem dehret li kienet magna tajba” (seduta tat-28 ta’ Settembru 2001).

3. Il-magna in kwistjoni hija *second-hand* u giet importata mill-Ingilterra. Il-konvenut jikkonferma li huwa kien jaf b’dawn il-fatti fiz-zmien meta xtara l-magna.
4. Wara li l-magna tqieghdet kellu jerga’ jsir xoghol fuqha sabiex jinbidel gasket. Ir-rappresentant tas-socjeta attrici kien obbliga ruhu li jagħmel tajjeb ghall-ispejjez tat-tiswija. Il-konvenut iddikjara li xtara gasket ghall-prezz ta’ tmienja u ghoxrin lira Maltija (Lm28). Il-mekkanik li għamel ix-xogħol, u li kien l-listess wieħed li akkumpanja lill-konvenut meta nxtrat il-magna, ikkonferma li l-hlas għal dan ix-xogħol kellu jsir mis-socjeta attrici u mhux mill-konvenut.
5. Mill-provi rrizulta wkoll li fiz-zmien ta’ l-akkwist il-magna kellha fan imkisser. Skond il-verzjoni li ta r-rappresentant tas-socjeta attrici “*niftakar ukoll illi dik in-nhar li sar in-negożju kont ftehimt ma’ Lawrence Magri illi jieħu hsieb ibiddel il-fan tal-magna peress li waqt li konna qegħdin ninnegozjaw, bi zball jiena kissirt paletta mill-fan li kellha l-magna. Ghidlu mbagħad nieħu hsieb jien mieghu*”. Jidher għalhekk minn dawn il-kliem li l-fan kien inklu fil-bejgh. Mill-provi pero’ jidher li l-fan spicca għamel tajjeb għalihi il-konvenut u hallas is-somma ta’ erbghin lira Maltija (Lm40). Min-naħha tiegħu x-xhud Lawrence Mamo kkonferma li: “*Il-fan Anthony Borg tahuli issa*”.

6. Xehed ukoll Godfrey Mifsud li ghamel xi xogholijiet fuq ix-xarabank.

Dan ix-xhud ikkonferma li: “*xi hamsa sa sitt xhur ilu jiena ghamilt xoghol fuq truck tal-linja tal-konvenut. Ix-xoghol kien ivarja. Kien hemm xoghol li ghamilt fuq il-magna tat-truck. Dan kien jikkonsisti fil-bdil ta’ turbo fil-magna. Kont ukoll irrangajt il-mod kif kienet imqieghda l-magna fit-truck*

” (seduta tat-28 ta’ Settembru 2001). Ix-xhud iddikjara li t-turbo li kellha din il-magna kien zghir għad-daqs tal-magna u kien għalhekk li biddlu. Skond hu “*it-turbo li fiha llum mħuwiex l-originali tal-Leyland; pero’ huwa turbo vicin il-Leyland..... Għandi nghid illi t-turbo illi kellha l-magna li xtara l-konvenut mingħand is-socjeta attrici kien zghir. Għalhekk ma kienx adattat għal dik il-magna*”. Skond ix-xhieda mogħtija mill-konvenut huwa lanqas biss jaf li l-mekkanik inkarigat minnu kien bidillu t-turbo.

7. Irrizulta li t-turbo hija parti mill-magna li hija vizibbli ghall-ghajn.

Il-konvenut iddikjara li huwa ma jifhimx fil-magni u kien proprju għalhekk li ha mekkanik mieghu meta mar jara l-magna. It-Tribunal jifhem li mekkanik ta’ l-affari tiegħu kellu jinduna jekk it-turbo kienx adattat għal dik it-tip ta’ magna jew le. Jidher li sabiex isir dan l-ezercizzju ma kienx hemm bzonn li tinfetah il-magna u li kollox kien apparenti ghall-ghajn. F’dawn ic-cirkostanzi t-Tribunal huwa tal-fehma li l-konvenut ma jistax iressaq ‘il quddiem dan l-ilment. Il-konvenut jinsisti li l-magna in kwistjoni tahraq hafna zejt. Pero’ fil-kors tal-proceduri ma tressqux provi li l-magna hija difettuza. Lanqas ma tressqu provi in sostenn ta’ l-allegazzjoni tal-konvenut li fuq il-magna in kwistjoni għamel hafna spejjeż.

8. It-Tribunal josserva wkoll li lanqas ma rrizulta li minn meta nxtrat il-vettura (igifieri Novembru 2000) sal-lum il-konvenut ha xi passi fil-konfront tas-socjeta attrici fir-rigward ta' l-allegati difetti jew inkorra xi spejjez sabiex jirranga dan l-allegat difett.
9. Sahansitra fis-seduta tal-10 ta' Ottubru 2001 il-konvenut xehed: "*Naf li lil Borg għandi nhall-su pero' ma għandix inhall-su l-ammont kollu li qed jippretendi, jigifieri mitejn u hamsin lira. Għandhom jitnaqqsu l-ispejjez li jiiena għamilt sabiex jiiena xtrajt il-gasket kif ukoll sabiex jiiena xtrajt il-fan*".
10. Dan kollu qiegħed jingħad mingħajr pregudizzju għal kwistjoni ta' dritt jekk l-eccezzjoni mogħtija mill-konvenut tistax tigi sollevata meta jkun ghadda t-terminalu stabbilit mill-ligi ghall-ezercizzju ta' l-azzjoni redibitorja jew estimatorja. Kif gie osservat il-magna nxtrat f'Novembru 2000 u l-konvenut ma agixxiex b'wahda mill-azzjonijiet imsemmija kif kellu kull dritt li jagħmel ghalkemm ighid li mill-ewwel kien osserva li l-magna ddahhan. Fis-sentenza **Emmanuele Camilleri noe vs Anthony Calascione nominee** (Vol. XXXVIII.ii.723) intqal: "*Meta d-dritt ghall-proposizzjoni tar-redibitorja jew ta' l-estimatorja permezz ta' azzjoni jkun spicca bid-dekors taz-zmien, la r-redibitorja u lanqas il-quanti minoris ma tkun tista' tigi mill-kompratur opposta in via d'eccezione, ghaliex in-nota massima temporalia ad agendum perpetua ad excipendum mhux applikabbli in tema ta' dekadenza*" (ara wkoll sentenza

fl-ismijiet **Alfred Grech vs Michael Abela** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-5 ta' Marzu 1999)

Għaldaqstant, u għar-ragunijiet fuq premessi t-Tribunal qiegħed jilqa' t-talba attrici limitatament għas-somma ta' mijha u tnejn u tmenin lira Maltija (Lm182) wara li tnaqset is-somma ta' tmienja u sittin lira Maltija (Lm68) ghax-xiri tal-gasket u l-fan mill-konvenut, bl-imghax mid-29 ta' Novembru 2000 igifieri d-data meta kellu jithallas il-bilanc.

L-ispejjez (skond dak li jistipula l-Artikolu 10 tal-Kap. 380) in kwantu għal tlett kwarti għandu jagħmel tajjeb ghalihom il-konvenut u kwart is-socjeta attrici.

Avukat Dr. Anthony Ellul

Gudikatur.